

SKAB FILMFORTÆLLINGER FRA 2. VERDENSKRIG

Indklip til baggrundsfilmene "Gyden" i Studie 1.

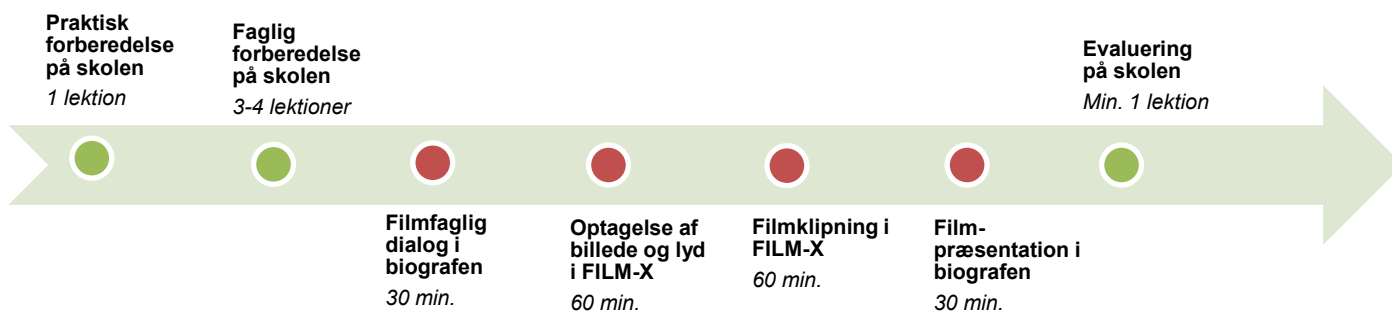
Der er en lang tradition for at skildre vores historie gennem fiktive fortællinger, og igennem disse bliver vi mindet om både skælsættende begivenheder, personligheder og hverdagslivets vilkår.

I dette FILM-X forløb skal eleverne i filmhold skabe en fiktiv fortælling, der tager afsæt modstandskampen under 2. verdenskrig.

2. verdenskrig er en af de historiske epoker, der stadig afføder nye filmatiseringer. Allerede mens krigen udspillede sig, begyndte filmatiseringerne at dukke op. Tv-serien "Matador" (1978-82) har med mange genudsendelser sat sig som en kollektiv bevidsthed om livet i Danmark i tiden omkring 2. verdenskrig. Og de seneste år har film som "9. april" og "Fuglene over sundet" været med til at minde os om, at Danmark engang var besat og en stor befolkningsgruppe blev sendt på flugt.

Dette forløb er egnet til et tværfagligt forløb mellem dansk, historie og evt. samfundsfag. Aktiviteterne kobler teori og praksis og understøtter primært kompetenceområderne fremstilling og fortolkning i dansk samt kildearbejde og historiebrug i historiefaget.

Forløbet består af følgende faser:

Denne vejledning støtter i de tre faser, der foregår på skolen, og beskriver aktiviteterne for netop dette forløb.

FASE 1: Praktisk forberedelse

På skolen inddeles filmhold på 4-7 elever, og holdene de fordeles på studierne 1-4. Er I færre end 28 elever er der max 6 i Studie 4 / Bilen.

Hver elev vælger / får de en funktion: Instruktør, fotograf / klipper, 3-5 skuespillere.
Stikord til funktionerne:

Instruktøren skal:

- Lede holdet og tage beslutninger ved uenighed
- Holde fast i filmens handling
- Vejlede skuespillerne og sætte optagelser i gang ("Action")

Fotografen / scenografen skal:

- Vælge kostumer og rekvisitter i dialog med instruktør og skuespiller
- Starte optagelsen på computeren
- Klippe mellem kameraerne under optagelserne
- Evt. bevæge bilen for at skabe liv i billedet i studie 4

Skuespillerne skal:

- Lytte til instruktøren og være klar til optagelse
- Komme med inputs til deres rolle – f.eks. replikker og kropssprog
- Leve sig ind i deres rolle og blive i den under optagelserne

Under klipningen arbejder eleverne simultant med forskellige aktiviteter:

- 3-4 elever klipper ved klippestationen – heraf vælges en klipper, der sidder ved tasterne og instruktøren er den gennemgående, der træffer endelige beslutninger
- 2-3 elever optager evt. nærbilleder i nærbilledestudiet – heraf 1-2 skuespillere og 1 fotograf
- 2-3 elever optager evt. effektlyde i lydstudiet – 1 optager og 1-2 fremstiller lyde
- *Bemærk: Alle hold skiftes om lyd- og nærbilledestudiet, og har max 10 min. Pr studie. Det er en mulighed og ikke et krav, at anvende disse to studier.*

Vi anbefaler, at holdene sammensættes således, at eleverne varetager en funktion, de har særlig interesse for eller kompetence til at varetage. Det er f.eks. vigtigt, at instruktøren er motiveret for at lede sit hold, de tekniske funktioner varetages af elever, der kan lide at fordybe sig med en computer, og at skuespillerne har mod på at tage en rolle på sig.

FASE 2: Faglig forberedelse

I skal hjemme på skolen arbejde med det valgte tema, nemlig modstandskampen under 2. verdenskrig.

Der findes et væld af gode kilder, der kan inspirere elevernes egne fortællinger. Dramaet i fortællingen kan udspringe fra planlægningen eller gennemførelsen af en konkret aktion, afsløringer og stikkere, fortællervinklen kan følge tyskernes, osv.

På Filmcentralen.dk kan du finde både kort- og spillefilm samt undervisningsmaterialer, der er relevante for dette forløb, og som kan anbefales at anvende i den faglige del af jeres forberedelse hjemme på skolen. Se fx nedenstående

- Temaside om 2. Verdenskrig med materialer til seks film:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/anden-verdenskrig-0#.VlhMf1hzPIU>

- "Krigens hemmeligheder", spillefilm (5.-7. klasse):
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/krigens-hemmeligheder#.VlgXIVhzPIU>
- "9. April" (8.-10. klasse) – undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/9-april#.VlgXOIhzPIU>
- "Under sandet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/under-sandet#.WZLAm1gUI1M>
- "Fuglene over sundet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/fuglene-over-sundet#.WZLAW1gUI1M>
- "Der Untergang" (8.-10. klasse)
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/der-untergang#.VlhMTFhzPIU>
- "Seven minutes in the Warsaw ghetto" – kortfilm egnet fra 5. Klasse og op
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/seven-minutes-warsaw-ghetto>

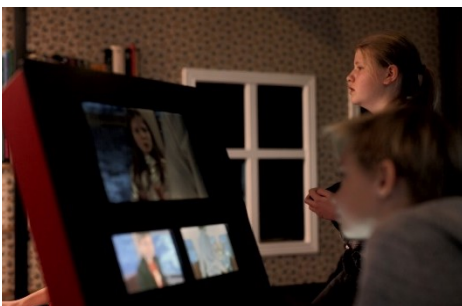
Til planlægningen af selve filmproduktionen i FILM-X, skal hvert filmhold vælge en scenografi / baggrundsfilm til deres film og planlægge et plot. Til denne del af forberedelsen anvendes elevarkene, der kan printes fra hjemmesiden under boksen med Lærervejledninger. Der findes et ark målrettet hvert studie.

Hvert studie har sin egen indretning og scenografi. Men i alle fire optagestudier udgøres en stor del af scenografien af baggrundsfilm: En film på 1-2 minutter som skuespillerne optræder i, hvortil der findes indklip som tilføjes under klipningen for at skabe både handling og stemning.

Filmholdene kan desuden optage ekstra klip i nærbilledestudiet og / eller effektlyde i lydstudiet. Alle filmhold deles om de to studier, så man optager i max 10 minutter i hvert studie på skift. Det vil være få og korte klip, der produceres, og det er en god idé, hvis filmholdene allerede hjemme på skolen har talt om, hvilke lyde og nærbilleder, de vil optage. Der vil også være plads til nye idéer, der opstår undervejs i forløbet, mens filmens fortælling finder sin endelige form.

Inden eleverne går i gang med at udvikle den konkrete fortælling, bør de vide følgende om studierne:

- **Studie 1 og 2** har to kameraer, green screen og dialog eftersynkroniseres ved klippecomputeren
- **Studie 3** har tre kameraer, bagprojektion bag varierende setstykker der passer til baggrundsfilmene og indbygget mikrofon
- **Studie 4** har et kamera i forruden og et inde i bilen, bagprojektion og indbygget mikrofon
- Kamera og lys er indstillet på forhånd
- Scenografien udgøres af en baggrundsfilm, som ikke kan forlænges, men der kan laves flere optagelser som kombineres – evt. med forskellige baggrundsfilm

- Der kan gemmes op til tre filmoptagelser, som tages med videre til klippecomputeren.
- **Klipningen** foregår i iMovie med adgang til billede- og lydbibliotek
- **Nærbilledstudiet** har et kamera og en mikrofon samt 10 forskellige baggrunde
- **Lydstudiet** har mikrofon og rekvisitter til at optage både realistiske og fantasifulde effektlyde
- Egne effektlyde og nærbilleder klippes ind i den samlede film ved klippestationen

Eleverne bruger hjemmesidens menupunkt "Studie 1-4" til denne del af forberedelsen. Her finder hvert filmhold alle baggrundsbilleder og en grundigere beskrivelse af teknik og muligheder. Under beskrivelsen af Nærbilledestudiet ses udvalgte baggrunde.

FASE 3: Forløbet i FILM-X

Forløbet i FILM-X varetages af to undervisere. De introducerer til teknik, udfordrer eleverne filmfagligt og coacher dem i at varetage deres funktion på filmholdet.

Din rolle som lærer er først og fremmest at forberede og efterbearbejde FILM-X besøget med klassen, og under forløbet i FILM-X er der behov for, at du:

- Støtter elevernes samarbejde og fokus på den faglige vinkel, I arbejder med på skolen
- Laver aftaler med elever, der holder pause undervejs i forløbet
- Er til stede og observerer dine elever i nye roller og omgivelser
- Hjælper med at guide elever, der optager i lydstudiet og nærbilledestudiet under klipningen – med støtte fra underviserne i FILM-X

Derudover kan du dokumentere elevernes arbejdsproces, hvilket vil være en super indgang til evalueringen hjemme på skolen.

Oplæg i biografen

Selve FILM-X forløbet indledes med, at klassen præsenteres for filmeksempler, der omhandler 2. verdenskrig. Vi reflekterer over spændet mellem fakta og fiktion i historiske filmatiseringer og diskuterer, hvordan en film kan fungere som kilde? Hvilke styrker og begrænsninger er der?

Optagelse af billede og lyd

Under selve FILM-X forløbet samarbejder eleverne i deres filmhold om at bringe deres egen historiske fortælling til live. Her anvender de det materiale, de har forberedt hjemme på skolen, og arbejder med scenografien gennem udvælgelse af kostumer og rekvisitter.

De vil være tid til at eksperimentere og ændre på fortællingen, og undervejs kommer guiderne med indspark, således at fortællingen bliver troværdig og klar for en udenforstående.

Klipning

I filmklipningen reflekterer eleverne over filmens særlige virkemidler, når de skal indsætte ekstra billedmateriale, bearbejde deres dialog og træffe beslutninger omkring f.eks. effektlyd og musik.

Det er primært klipperen, der sidder med musen. To elever kan evt. dele rollen og skiftes undervejs. Resten af holdet deltager med idéer, og holdet går særligt på jagt efter lyde, der afspejler den historiske periode.

Evt. går 2-3 elever ind i lydstudiet og producerer egne effektlyde, og 2-3 elever optager reaktions- og detaljeskud i Nærbilledestudiet.

Holdene fra studie 1 og 2 starter klippeprocessen med at indspille deres dialog med mikrofon ved klippecomputeren.

Alle filmhold klipper ekstra billedklip, lyde og musik ind i deres film, og der kan desuden lægges tekster ind, som kan forklare vigtige detaljer som tid og sted.

Filmpræsentation i biografen

Vi slutter forløbet af med, at holdene præsenterer deres proces og færdige film for klassen i vores biograf. Vi ser på hvordan fortælling og scenografi afspejler 2. verdenskrig.

FASE 4: Opfølgning på skolen

Vi opfordrer til, at I på skolen følger op med en dybere refleksion over elevernes læring.

Måske har I mod på at starte en ny produktion op med det udstyr, I har adgang til på skolen, så eleverne kan opnå større fortrolighed med at anvende de multimodale udtryksformer.

For at understøtte jeres evaluering og elevernes samlede læringsproces kan I inddrage PMM (personal meaning map), hvor eleverne inden I tager til FILM-X udfylder et map om temaet, som de så bygger videre på efter forløbet. Dette kan gøres individuelt eller på hold.

Se mere om PMM på skoletjenesten.dk

Kontakt

Har du brug for hjælp eller inspiration til forberedelsen, kan du kontakte Skoletjenesten på tlf. 3374 3669 eller sende en mail til film-x@dfi.dk